

«СХВАЛЕНО»
педагогічною радою КЗ «Вільшанська
спеціальна школа
Черкаської обласної ради»
Протокол № _____ від _____

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
наказом по КЗ « Вільшанська
спеціальній школі Черкаської
обласної ради»
Наказ № _____ від _____

Директор
_____ Микола ДЕМ'ЯНЕНКО

**Освітня програма
Комунального закладу
«Вільшанська спеціальна школа
Черкаської обласної ради»**

ЗМІСТ

Розділ 1. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ	3
Розділ 2. ОПИС МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ	5
Розділ 3. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ	8
Розділ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСОВУВАНИХ У НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	19
Розділ 5. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	21
Розділ 6. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	25
Розділ 7. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	35

РОЗДІЛ 1

ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Освітня програма КЗ «Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради» розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанов Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 14.01.2004 № 24 та від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14.03. 2013 № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» та на підставі типових освітніх програм, затверджених наказами МОН України від 25.06.2018 №693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами», від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами», від 12.06.2018 № 627 та від 26.07.2018 №813 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими потребами», наказу Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів, груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами.

КЗ «Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради» - це спеціальний заклад загальної середньої освіти, який охоплює навчанням дітей з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках робочого навчального плану, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів для кожного ступеня окремо.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх ліній, предметів розкриті в типовому навчальному плані.

Освітній процес у закладі освіти здійснюється за зазначеними нижче типовими освітніми програмами:

-учні 1- 4 класів – відповідно типових освітніх програм, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 №836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України;

-учні 5-7 класів – відповідно типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (таблиця 14 , додаток №2 до навчального плану);

-учні 8-10 класів - відповідно Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018р. №627 та таблиці №18, додаток № 3 до навчального плану.

РОЗДІЛ 2

ОПИС МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. Саме це лягло в основу побудови моделі випускника КЗ «Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради».

Випускник КЗ «Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради» – це особистість, яка володіє ключовими компетентностями, уміє не лише здобувати знання, але і використовувати їх на практиці, дбаючи при цьому про власне здоров'я.

Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя.

Компетентний – знаючий, обізнаний у певній галузі.

Компетенція – коло питань, у яких особа має знання, досвід.

Відповідно до Закону України «Про освіту» визначено ключові компетентності для Нової української школи, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою(та українською жестовою мовою для дітей з порушеннями слуху);
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них здобувачі освіти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- виявляти ініціативу;
- творити;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- застосовувати емоційний інтелект;
- здатність співпрацювати в команді.

Нова українська школа ставить за мету не просто йти в ногу з часом, а прагне випереджувати час. Сьогоднішній випускник закладу – це, передусім, людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації.

Модель випускника КЗ «Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради» включає наступні складові, які характеризуються широким спектром впливів особистості:

- ✓ Випускник має залишити школу професійно визначеним.
- ✓ Повинен уміти методично грамотно, самостійно працювати.
- ✓ Він має прагнути до самоосвіти та вдосконалення.
- ✓ Випускник має брати активну участь у суспільно-культурному житті країни.
- ✓ Має бути свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки.
- ✓ Він повинен свідомо ставитися до свого здоров'я та довкілля.

Випускник має мислити креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал, адже у сучасному світі людину цінують насамперед за її індивідуальність, унікальність ідей та професійних рішень.

Випускник КЗ «Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради» має бути компетентний у ставленні до життя, що передбачає сформованість потреби в самопізнанні, саморозумінні, самореалізації та інтелектуальній культурі.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

- упевненість в собі;
- відчуття повноцінності;
- старанність;
- працелюбність;
- самостійність;
- дисциплінованість;
- мотивація досягнення успіху;
- повинен уміти слухати і чути;
- критично мислити і мати почуття самоконтролю;
- опанувати навички навчальної діяльності;
- прості навички самоконтролю навчальних дій;
- культуру поведінки і мови;
- основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник старших класів має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність; поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

РОЗДІЛ 3

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ

Основні цілі освітнього процесу КЗ «Вільшанської спеціальної школи Черкаської обласної ради»:

- ❖ забезпечити засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- ❖ гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- ❖ створити основу для адаптації здобувачів освіти до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- ❖ формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- ❖ забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- ❖ впровадження нового державного стандарту початкової, базової загальної середньої освіти;
- ❖ надання фахової психолого-педагогічної допомоги родинам у вихованні дітей з особливими освітніми потребами;
- ❖ удосконалення змісту, форми та методів роботи з педагогічними кадрами.

Повноцінність початкової, базової освіти здобувачів освіти комунального закладу Вільшанської спеціальної школи Черкаської обласної ради забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програму початкової освіти побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Державний стандарт початкової освіти складається з освітніх галузей: «Мовно-літературна», «Математична», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна», «Мистецька», «Фізкультурна», які реалізуються через навчальні предмети:

Освітні галузі	Реалізуються через навчальні предмети	Класи
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	1, 2, 3, 4
Математична	Математика	1, 2, 3, 4
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	1, 2, 3, 4
Технологічна	Інформатична	
	Трудове навчання	1, 2, 3, 4
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	
	Образотворче мистецтво	1, 2, 3, 4
	Музичне мистецтво	1, 2, 3, 4
Фізкультурна	Фізична культура	1, 2, 3, 4

Наступна ланка шкільної освіти – **базова загальна середня освіта**.

Інваріантна частина навчального плану забезпечує соціально-необхідний для кожного здобувача освіти обсяг і рівень компетентностей та всебічний розвиток.

Державний стандарт базової загальної середньої освіти складається з освітніх галузей «Мовно - літературна», «Математична», «Природнича», «Громадянська та історична», «Мистецька», «Технологічна», «Соціальна і здо

-ров'язбережувальна», «Фізична культура», які реалізуються через навчальні предмети.

Освітні галузі	Реалізуються через навчальні предмети	Класи
Мовно-літературна	Українська мова Українська література	5, 6, 7, 8, 9, 10
Математична	Математика	5, 6, 7, 8, 9, 10
Природнича	Природознавство Географія Фізика і хімія в побуті Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	8, 9 7, 8, 9 7, 8, 9, 10 5, 6
Громадянська та історична	Історія України Основи правознавства Вступ до історії України та громадянської освіти	7, 8, 9 10 5, 6
Мистецька	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	5, 6, 7, 8 5, 6, 7, 8
Технології	Трудове навчання Інформатика	5, 6, 7, 8, 9, 10 5, 6, 7, 8, 9, 10
Фізична культура	Фізична культура	5, 6, 7, 8, 9, 10
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	8, 9 5, 6, 7, 8, 9, 10

Фізичний розвиток учнів забезпечується проведенням уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізкультури. Навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Здійснюється адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

Навчальний план складається з інваріантної та варіативної частин.

Навчальні плани охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами.

Інваріантна частина забезпечує соціально-необхідний для кожного школяра обсяг і рівень знань, умінь і навичок та всебічний розвиток.

Враховуючи особливості розвитку, інтереси, індивідуальні освітні потреби учнів 1-10 класів, а також рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення спеціальної школи, години варіативної складової передбачаються на індивідуальні та групові заняття, упровадження факультативів.

У варіативну частину робочого плану за рішенням педагогічної ради(протокол від 01.09.2024 № 1) включені: 1 - 4 класи – групові та індивідуальні заняття. Дані години варіативної складової використовуватимуться для тих учнів, яким необхідна допомога вчителя для кращого засвоєння програмового матеріалу з окремих навчальних предметів. Заняття проводитимуться у найменш навантажені дні з обов'язковою перервою після основних уроків. Облік додаткових годин, відведених на індивідуальні та групові заняття, здійснюватиметься на окремих сторінках класного журналу. Тематику занять визначатиме вчитель, виходячи з необхідності відпрацювання певного програмового матеріалу. Оцінювання навчальних досягнень учнів не планується. Проведення індивідуальних та групових занять відбуватиметься за окремим графіком, складеним з урахуванням щоденного навантаження учнів кожного класу.

Важливою складовою освітнього процесу в закладі є трудове навчання. При проведенні уроків з трудового навчання в 5-10 класах, для посилення індивідуальної роботи з учнями, запроваджується поділ класів на групи (при кількості більше 7 осіб у класі, наказ Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів, груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах»).

Школа, виходячи з місцевих вимог, вибирає профілі трудового навчання, які максимально відповідають виробничій спрямованості даної місцевості, дозволяють забезпечити працевлаштування та подальше навчання випускників (столярна, швейна, будівельна справи, обслуговуюча праця, декоративно-ужиткове мистецтво, рослинництво та ін.).

Корекційна складова є наскрізною лінією освітнього процесу, яка реалізується через ігрову, навчальну діяльність, виховну роботу, роботу з батьками, ранкові зустрічі, розмовні хвилинки, фонетичну ритміку, хвилинки психоемоційного розвантаження, проектну діяльність

Для створення оптимальних умов оволодіння навчальним матеріалом плануються корекційно - розвиткові заняття. Зміст корекційно - розвиткових занять буде спрямовано на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів. Основними завданнями є: формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей; розвиток та подолання порушень мовлення (усного та писемного), дихання та голосу дітей, попередження можливих вторинних розладів дітей; корекція та

компенсація загальної та дрібної моторики учнів; корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці. Корекційно - розвиткова робота буде реалізовуватися через навчальні предмети: «Розвиток мовлення» (1-10кл.), «Соціально-побутове орієнтування» (1-10кл.), «Ритміка»(1-10 кл.), «ЛФК»(1-10 кл.).

Заняття з лікувальної фізкультури плануються проводитися групами та індивідуально учителем за спеціально розробленими індивідуальними комплексами з урахуванням форм і ступеня важкості захворювання дітей під наглядом шкільної медсестри. Наповнюваність груп 4-6 чоловік згідно з медичними показниками (лист Міністерства освіти від 15.05.1998 № 1/9 – 207). Заняття з ЛФК будуть проводитися в другу половину дня і регламентуватися окремим розкладом, затвердженим директором школи

Корекційно-розвиткові заняття з розвитку мовлення, СПО і ритміки будуть проводитися у першу половину дня за загальним розкладом без поділу класу на групи.

Години на проведення уроків фізичної культури в 1-10 класах, додаткові години враховуватимуться при визначенні гранично допустимого навантаження на учня.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуватимуться при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Педагоги закладу самостійно розподіляють програмний матеріал відповідно до годин, передбачених навчальним планом. Завданням педагогів є врахування індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких учнів та створення відповідних умов для засвоєння програмного матеріалу, пропонованого для здобувачів освіти закладу загальної середньої освіти. Розподіл годин фіксується у календарному плані який погоджується директором закладу чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової, базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Заходи з педагогічної реабілітації складаються з проведення корекційно-розвиткової роботи, а саме: розвиток слухового сприймання та формування вимови, розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови, розвиток зорового сприймання, тактильних відчуттів, розвиток мовлення, корекція пізнавальної діяльності, формування навичок просторового орієнтування, соціально-побутове орієнтування, формування

компенсаторних способів діяльності, практичне використання сформованих компетентностей, розвиток комунікативної діяльності і творчості, фізичний розвиток.

Заходи з психологічної реабілітації складаються з:

- ✓ проведення психологічної діагностики особистості дитини, визначення та використання форм, методів, засобів, терміну та процедур психологічної корекції, консультування тощо;
- ✓ проведення індивідуальної психокорекційної роботи;
- ✓ проведення профілактичної та психокорекційної роботи з сім'єю дитини;
- ✓ консультації та тренінги для батьків.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, а саме на активному конструюванні знань та формуванні умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, Державному стандарті базової загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, пояснювати свій активний і пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої</p>

		<p>дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлювати значення математики для повноцінного життя у сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного і оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
3	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватись технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
4	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
5	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню</p>

		<p>траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
6	Ініціативність та підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту.</p>
7	Соціальна та громадянська компетентності	<p>Уміння:(самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>

8	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння:(самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог (в тому числі за допомогою української жестової мови, альтернативних засобів спілкування), національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
9	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння:(самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та отримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Наскрізні лінії є соціально важливими предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство вцілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл

пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<p>Екологічна безпека й сталий розвиток</p>	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження і примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення одне до одного, незалежно від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів, транспортних засобів).</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів</p>

	<p>фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
<p>Розвиток та корекція</p>	<p>Формування у здобувачів освіти способів комунікативної діяльності, всебічний розвиток особистості, створення передумов для соціальної адаптації та інтеграції дітей та забезпечення повноцінного психофізичного та особистісного розвитку.</p> <p>Реалізується через корекційно-розвиткові заняття, які спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме: розвиток слухового та зорового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний та соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Корекційна складова є наскрізною лінією, яка проходить через весь освітній процес, а саме навчальну діяльність, самопідготовку, виховну роботу в I половину дня та позаурочний час, роботу з батьками та реалізується через ранкові зустрічі, розмовні хвилинок, фонетичні зарядки, хвилини психоемоційного розвантаження, проекту «Книголюбів «Читайлик», рефлексії «Коло друзів».</p>

Такі ключові компетентності, як: уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей «Екологічна безпека і сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, за можливості, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних та внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно - діяльнісних і організаційно – методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти

до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ 4

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСОВУВАНИХ У НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Структура навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань, закінчується 31 травня – Останній дзвоник. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: перший семестр – з 2 вересня по 27 грудня; другий семестр – з 13 січня по 30 травня .

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: (тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів): осінні з 28 жовтня по 01 листопада; зимові з 30 грудня 2024 р. по 12 січня; весняні з 24 березня по 30 березня.

З урахуванням кліматичних умов та за погодженням з Управлінням освіти і науки Черкаської облдержадміністрації може змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України « Про повну середню освіту».

Тривалість уроків у школі становить :у 1-му класі – 35 хвилин;у 2-4 класах – 40 хвилин; у 5-10 класах – 45 хвилин.

Школа працює в режимі п'ятиденного робочого тижня в одну зміну. Заняття розпочинаються о 08.30. Відповідно до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 20.02.2013 №144, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942, тривалість уроків у закладі для учнів 1 класу становить 35 хвилин, 2-4-го класів – 40 хвилин, 5-10-го класів – 45 хвилин. Різниця в часі навчальних годин перших - четвертих класів компенсується проведенням вчителями індивідуальних занять та консультацій з учнями. Письмові домашні завдання у 1-му класі не задаються. На виконання домашніх завдань в 2-4-х класах – не більше 1 години, в 5-9-х класах – не більше 2 годин, 10-му класі – не більше 3 годин (наказ МОЗ України від 20.02.2013 №144).

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу у школі є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекція основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, кейс-уроки, уроки просто неба,

конференції, спектаклі, форуми, квести, брифінги, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У 1 - 2 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії тощо,

Основними формами організації освітнього процесу в 3 – 4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Важливим складником системи формування нового змісту освіти є чітке бачення результатів педагогічного партнерства «учень – вчитель», в основі якого відповідні цінності, зазначені в Концепції Нової української школи, що, в свою чергу, рекомендовані Європейським парламентом та Радою Європи, і містять 24 риси і чесноти, що їх визнали пріоритетними понад 50 країн світу. Це: креативність, цікавість, критичне мислення, любов до навчання, мудрість, відвага, наполегливість, чесність, енергійність, любов, доброта, соціальний і емоційний інтелект, співпраця, справедливість, лідерство, вміння пробачати, скромність, розсудливість, самоконтроль, поцінування краси, вдячність, оптимізм, гумор і віра (концепція Нової української школи), цінності як дороговказ. Діти приходять із сімей, де також є певні цінності, тому важливо їх обговорювати з усіма дітьми класу і визначати спільні цінності, які будуть лежати в основі дій як дітей, так і дорослих – вчителів і батьків. Як тільки ці цінності будуть обговорені та прийняті усіма дітьми як дороговкази їхньої поведінки у школі та вдома, їх (цінності) варто написати на великому аркуші паперу і вивісити так, щоб їх було легко бачити.

РОЗДІЛ 5

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів ґрунтується на **принципах** дитиноцентризму, об'єктивності, добродетності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основні функції оцінювання: формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Формувальна функція оцінювання забезпечується відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція виявляється як стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, корекція процесу навчання, відстеження динаміки формування результатів навчання та прогнозування їх розвитку.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею.

Виокремлюють об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання, визначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюється у процесі формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних здійснюється під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів:

- ✓ за формою - *індивідуальною, груповою, фронтальною*;
- ✓ за способом виконання - *усною* (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), *письмовою* (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), *практичною* (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), *програмованою* (з використанням «електронних засобів навчання, дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти).

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, вчителі визначають оцінку як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці.

Педагоги використовують вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання. Оцінювальне судження називають вербальною оцінкою, оцінювальне судження із зазначенням рівня результату - рівневою оцінкою.

Вербальна і рівнева оцінки виражаються усно і письмово. Процес навчання та його результати виражаються доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)». Шляхом оцінювання педагоги допомагають учню/учениці усвідомлювати власні успіхи і шляхи подолання утруднень.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається: вербальною оцінкою або рівневою оцінкою .

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів, що забезпечує об'єктивність і точність результату оцінювання .

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання відбувається під час індивідуальних зустрічей, в телефонному режимі та фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Формувальне оцінювання спрямоване на:

- з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом;
- запобігання утруднень на подальших етапах навчання.

Учитель здійснює:

постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей учня/учениці, рівня сформованості у нього певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами;

сприяє формуванню впевненості щодо власних можливостей та навичок учіння;

за потреби коригує навчальний поступ учня/учениці.

Формувальне оцінювання здійснюється в психологічно комфортних умовах (рівноправний діалог між учнем/ученицею та вчителем). Оцінювальна діяльність розпочинається із самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершується оцінюванням результату учителем.

Об'єктами формувального оцінювання є:

1. Процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату.
2. Результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання. Рівні реалізації навчальної діяльності:
 - рівень розпізнавання об'єкта вивчення;
 - репродуктивний рівень початкових дій у типових навчальних ситуаціях;
 - продуктивний рівень навчальних дій в аналогічних типових навчальних ситуаціях; продуктивно-творчий рівень навчальних дій у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учителя/учнів (учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні).

Педагоги співвідносять результат виконаного завдання з описом характеристики результатів навчання, конкретизують його відповідно до змісту завдання, передбаченого для досягнення очікуваного результату, та озвучують/записують оцінювальне судження.

З метою побудови освітнього процесу з урахуванням даних про навчальний поступ учнів з особливими освітніми потребами вчителі перевіряють кожну письмову роботу учнів, як у робочих зошитах, так і в навчальних посібниках з друкованою основою. Під час перевірки письмових робіт враховують індивідуальні особливості учнів, їх готовність до самоперевірки та диференційовано виправляють виявлені у роботах учнів помилки.

Учителі разом з учнями обирають позначення самооцінки учня, оцінки вчителя для фіксації перевірених робіт. В учнів формуються уміння опрацьовувати перевірені роботи за позначками вчителя, виправляти помилки і в подальшому їх уникати. За результатами перевірки на наступних після неї на уроках учителі організують індивідуальну/ диференційовану роботу (колективну/групову за типовими помилками/утрудненнями).

Під час виконання усних завдань, практичних робіт тощо, рекомендації щодо їх покращення учителі фіксують на носіях зворотного зв'язку з

вихователями та батьками (у паперовому вигляді - журнали взаємозв'язку вчителя - вихователя, щоденниках зворотного зв'язку з батьками, інформування батьків під час індивідуальних зустрічей та в телефонному режимі).

Оцінювання навчальних досягнень учнів з порушенням інтелектуального розвитку школи 5 – 10 класів здійснюється за Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку /навчально-методичний посібник/ авт.О.В.Чеботарьова, Г.О.Блеч, І.В.Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А.Ярмола – К., ІСП НАПН України, 2019.Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I - початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;

- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II - задовільний рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III - середній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV - достатній рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, діагностична робота, тестування, та інші).

РОЗДІЛ 6

ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Оглядовий контроль

<i>№ з/п</i>	<i>Термін</i>	<i>Об`єкт контролю</i>	<i>Предмет контролю</i>	<i>Мета контролю</i>	<i>Методи контролю</i>	<i>Виконавець</i>
1.	Серпень	Розклад	Розподіл предметів	Оцінити відповідність розкладів санітарно-гігієнічним вимогам, навчальному плану, наявності навчальних приміщень, кадровому забезпеченню	- вивчення розкладів - бесіди із заступникам и директора, вчителем-дефектологом слухового кабінету	Директор, з аступник директора
	Серпень	Розклад	курси за вибором; факультативи; виховні години; , корекційно-розвиткові заняття, гуртки, спортивні секції			
2.	Серпень	Готовність школи до нового навчального року	Навчальні кабінети; спортивна зала; актовий зал; їдальня; майстерні; бібліотека	Визначити стан готовності навчальних кабінетів до нового навчального року	Спостереження, бесіда із заступником з АГР, вчителями-предметниками, вихователями, робота з документами	Відповідальні за кабінети, навчальні приміщення, спальні кімнати
3.	Жовтень, березень	Відповідність навчальних кабінетів та	Навчальні кабінети; спортивна зала; майстерні; кабінети	Визначити відповідність стану навчальних кабінетів, майстерень,	Огляд навчальних кабінетів, бесіди, робота з	Відповідальні за кабінети, адміністрація

		приміщення санітарним нормам	для проведення корекційно-розвиткових занять	спортзалу санітарно-гігієнічним вимогам, наявність необхідного навчально-дидактичного забезпечення, паспорту кабінету	документацією	
4.	Жовтень	Робота педагогічного колективу закладу над єдиною методичною темою	вчителі-предметники; ШМО	Визначити наявність розуміння актуальності цього питання	Бесіди, спостереження, вивчення документації	Заступник з НР
	Листопад-квітень	Реалізація поставлених перед колективом завдань, впровадження освітніх практик	Педагогічні працівники	Визначення ефективності використання освітніх практик; рівня методичного забезпечення освітнього процесу	Спостереження під час уроків, занять, позакласних заходів	Адміністрація

2. Загальношкільний контроль

Вид контролю	Питання контролю	Методи контролю	Виконавці, відповідальні	Узагальнення результатів
Щоденний (поточний)	організація та проведення позашкільних, загальношкільних заходів; виконання правил внутрішнього	вивчення графіків загальношкільних заходів; відвідування	Адміністрація, голова ПК	НПД, виробнича нарада, оперативна нарада

	розпорядку, статутних вимог вчителями, учнями, батьками; санітарно-гігієнічний стан закладу, пришкольньої території; робота дошкільних груп; заміни навчальних занять педагогами; організація початку робочого дня, уроків, занять; наявність поурочного планування	заходів, уроків, занять; бесіди з вихованцями, батьками; робота з класними журналами, журналами дошкільних груп; бесіди з класними керівниками, вихователями бесіди з вчителями-предметниками; корекційними педагогами, графіки чергування		
Щотижневий	Робота шкільної бібліотеки: 1) дотримання графіка роботи; 2) наявність відвідувачів; 3) робота постійнодіючих виставок; 4) проведення заходів	відвідування бібліотеки; спостереження; робота з документацією.	Заступник директора з ВР	НПД
	Робота гуртків, секцій, факультативів, курсів за вибором: 1) наявність та кількість учнів на заняттях; 2) ведення документації 3) дотримання розкладу	Спостереження; вивчення журналів; відвідування занять	Заступники директора	Запис у журналах
Щомісячний	Виконання навчальних програм. Проведення тематичного оцінювання учнів.	відвідування уроків, занять; вивчення записів у класних	Адміністрація	Наказ, оперативна нарада

	Індивідуальний підхід до учнів. Нормативність оцінювання учнів. Виконання управлінських рішень.	журналах; бесіди з вчителями, вихователями керівниками МО; спостереження.		
Щосеместровий	виконання навчальних програм; проведення тематичного та семестрового оцінювання; рівень навчальних досягнень учнів у класах; підсумки відвідування учнями занять; виконання варіативних складових навчальних планів; контроль перевірки зошитів та проведення лабораторних, контрольних, практичних робіт; стан слухо-зоро-вібраційного сприймання усного мовлення учнями та формування вимови.	вивчення матеріалів само- та взаємоекспертизи; перевірка журналів; учнівських зошитів; бесіди з вчителями та учнями	Адміністрація	Наказ, оперативна нарада, педрада

3. Класно-узагальнюючий контроль

№ п\п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів
-------	-----------------	------------------	-----------------	------------------	-------------------------

1	1 клас	Стан адаптації до навчання в початковій школі; психологічний клімат; організація виховної роботи; засвоєння навчального матеріалу; позакласні заходи	відвідування уроків, позакласних заходів; навички читання, обчислювальні навички; відвідування батьківських зборів	вересень	Довідка, рекомендації
2	5 клас	Стан адаптації до навчання в середній школі; психологічний клімат; організація виховної роботи; засвоєння навчального матеріалу; позакласні заходи	відвідування уроків, позакласних заходів; відвідування батьківських зборів	жовтень	Довідка, рекомендації
3	10 клас	Визначення профорієнтаційних нахилів; визначення рівня навчальних досягнень учнів, їх працездатності, виконання режиму школи та єдиних вимог на уроках	відвідування уроків, позакласних заходів; навички читання, анкетування учнів та батьків, опитування; відвідування батьківських зборів	Лютий-бе резень	Довідка
4	4 клас	Визначення рівня загальноосвітньої підготовки; працездатності учнів; виконання режиму школи та єдиних вимог на уроках; перевірка готовності учнів до переходу в основну школу	відвідування уроків, позакласних заходів; навички читання, обчислювальні навички; відвідування батьківських зборів	Квітень	Довідка

4. Персональний контроль

№ з\п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів
1.	Вчителі-предметники, які потребують допомоги	ведення документації; наявність системи контролю за відвідуванням учнями занять; участь в роботі над методичною темою;	спостереження; бесіда; робота з документами; відвідування уроків; вивчення поурочного планування	Упродовж року	Оперативні наради
2.	Новопризначені педагоги	наявність поурочного планування.		Упродовж року	
3.	Вчителі, які атестуються	ведення шкільної документації; наявність системи контролю та обліку знань учнів; участь в роботі над методичною темою; рівень володіння основами ведення предмету; вивчення досвіду роботи педагогів, відповідно до категорій, на які вони атестуються;	спостереження; бесіда; аналіз рівня навчальних досягнень учнів; робота з документами; бесіда; відвідування та аналіз уроків; анкетування учнів, бесіда з дітьми, батьками, вчителями.	Упродовж року	Атестаційні листи
4.	Практичний психолог	наявність плану роботи;	перевірка документації; відвідування	Упродовж року	Оперативні наради

		ведення ділової документації; проведення занять з учнями	занять; вивчення плану роботи; спостереження		
--	--	--	--	--	--

5. Фронтальний контроль

№ з\п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів
1.	Стан слухового, слухо-зоро-вібраційного сприймання та формування вимови	стан проведення корекційно-розвиткової роботи, результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; відвідування занять; співбесіди з вчителями; вивчення поурочного та календарного планування; спостереження	Один раз на два роки (відповідно до річного плану закладу)	Наказ, педрада
2	Перевірки знань учнями соціально-побутової лексики	рівень засвоєння учнями соціально-побутової лексики	спостереження; зрізи знань	Щорічно (відповідно до річного плану закладу)	Наказ
3	Українська мова і література	рівень навчальних досягнень учнів; предметні компетенції учнів; результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; відвідування уроків; співбесіди з вчителями; вивчення поурочного та календарного планування; проведення зрізів; спостереження; анкетування вчителів.	Один раз на три роки (відповідно до річного плану закладу)	Наказ
4	Інші предмети	рівень навчальних	робота з документацією;	Один раз на п'ять	Наказ, педрада

	навчального плану	досягнень учнів; предметні компетенції учнів; результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	відвідування уроків; співбесіди з вчителями; вивчення поурочного та календарного планування; проведення зрізів; спостереження; анкетування вчителів.	років (відповідно до річного плану закладу)	
5	Складові Основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів	рівень сформованості основних цінностей Орієнтирів	відвідування уроків та виховних заходів, спостереження, перевірка виховних планів класних керівників та вихователів	Щорічно (відповідно до річного плану закладу)	Наказ, педрада
6	Основні складові Державного стандарту дошкільної освіти	рівень сформованості навичок	відвідування занять, співбесіди з вихователями, спостереження	Щорічно (відповідно до річного плану закладу)	Наказ, педрада
7	Стан гурткової роботи	результативність гурткової роботи, зацікавленість учнів	Відвідування занять; співбесіди з вчителями; вивчення документації	Щорічно (відповідно до річного плану закладу)	Наказ
8	Робота факультативів та курсів за вибором	ступінь зацікавленості учнів; здатність учнів виходити за рамки стереотипів та алгоритмів	відвідування уроків; співбесіди з вчителями; вивчення документації	Щорічно (відповідно до річного плану закладу)	Наказ

9	Стан ведення класних журналів, виконання навчальних програм	відповідність нормативним вимогам до ведення ділової документації	перевірка документації	Щорічно, жовтень, грудень, Квітень-травень	Наказ, довідка
---	---	---	------------------------	--	----------------

РОЗДІЛ 7

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Перелік програм для вивчення предметів інваріативної складової для здобувачів початкової та базової середньої освіти спеціальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами

№ з/п	Назва	Автор	Клас	Видавництво	Рік видання
1	ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.04.2022 № 383 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 28.07.2022 № 672)	Тороп К. С., Ярмола Н. А., Калюкова Ж. С.	5-6		2022
2	ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.04.2022 № 383 у редакції	Тороп К. С., Лопатіна М.В., Прядка І. Є., Шпилева Ю. І.	5-6		2022

	наказу Міністерства освіти і науки України 28.07.2022 № 672)				
3	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Технології (Швейна справа)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 26.04.2022 №383)	Швець Н.М. Дорошенко Н.М.	5-6	МОН	2022
4	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10) КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	Гладченко І.В. кандидат педагогічних наук, ст. наук. співробітник лабораторії олігофренопедагогіки	8-9		2016
5	ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ МЕТОДИЧЕСКИЕ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ (10) КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ (6-7 КЛАСІВ)	Дмитрієва І.В.	7-8		2015
6	Типова освітня програма для 1-2 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 19.09.2022 р. №836)	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О. В.	1-2		2022

7	Типова освітня програма для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 19.09.2022р. №836)	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О. В.	3-4		2022
8.	Типова освітня програма для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку. (Затверджено наказом МОН №836 від 19.09.2022р.) (Фізкультурна галузь. Фізична культура).	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О.В.	4		2022
9.	МНП “Фізична культура” для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку. (Рекомендовано МОН. Наказ МОН №383 від 26.04.2022р.)	Прибега О.В., Василенко Н.А., Лапін А.В., Різченко А.В.	5-6		2022
10	МНП “Фізична культура” для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку. (Рекомендовано МОН. Наказ МОН № 724 від 13.06.2023р.)	Прибега О.В., Василенко Н.А., Лапін А.В., Різченко А.В.	7		2023
11	Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку “Фізична	Бобренко І.В.	8-10		2016

	культура 8-10 класи”. (Із змінами погодженими на засіданні педагогічної ради закладу. Протокол №3 від 31.08.2020.)				
12	Географія.Навчальні програми для 6-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей.	Одинченко Л.К.,Скиба Т.Ю.	6-9	mon.gov.ua	2015 рік
13	Українська мова Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ярмола	5-6		2022 р
14	Навчальні програми з української мови для 5 – 10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Кравець Ніна Павлівна Утвенко Наталія Олександрівна	7-10		2019 р
15	Українська література Модельна навчальна програма “УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА” для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку та закладів загальної середньої освіти зі спеціальними класами для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Остапенко Л.І.	5-6		2022 р

16	Навчальна програма з української літератури для 7-10 класів спеціальних закладів середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Кравець Н.П.	7-10		2019 р
17	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 13.06.2023 №724)	Торок К.С. Лопатіна М.В..	7-9	МОН	2023
18	ШВЕЙНА СПРАВА Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	Остапенко Л.І., Алексеева С.І., Карнаухова Л.О.	8-10	МОН	Київ-2016
19	Модельна навчальна програма «Технології (квітникарство)» для учнів 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2023 № 724)	Скалодуб Т.С., Тороп К. С., Калюкова Ж.С.	7-11	МОН	2023
20	Модельна навчальна програма «Технології (ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО)» для учнів 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Гаврюш Вікторія Олександрівна	5-10	МОН	2023 р
21	Інформатика	Укладач Кликова С.О.	7-10	МОН	Київ-2016

	Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку				
22	Інформатика Модельна навчальна програма “Інформатика” для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	Трокай Т.М. Лапін А.В. Ляшенко В.В.	5-6	МОН Наказ №383 від 26.04.2022	2022
23	<u>Музичне мистецтво</u> Типова освітня програма для 1-2 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 19.09.2022р. №836)	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О. В.	1-2		2022
24	Типова освітня програма для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 19.09.2022р. №836)	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О. В.	3-4		2022

25	<p>Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво»</p> <p>для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку</p>	<p>Тороп К. С., Лопатіна М. В. Прядка І. Є., Шпилева Ю. І.</p>	5-6	<p>imzo.gov.ua</p> <p>Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.04.2022 № 383 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 28.07.2022 № 672</p>	2022
26	<p>ПРОГРАМА для дітей 5-8 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти з інтелектуальними порушеннями</p>	<p>Литвин І.М., Демиденко Т.В., Стригун В.М Чуйко О. В.,</p>	7-8	<p>Департамент освіти і науки Черкаської обласної адміністрації</p> <p>Комунальний навчальний заклад "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради"</p>	2019
27	<p><u>Історія України</u></p> <p>Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку</p>	<p>Косенко Ю. М.</p>	5-6		2022

28	Навчальна програма для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей історія України	Косенко Ю.М.	7-10		2015 р
29	Природознавство Модельна навчальна програма інтегрованого курсу “Пізнаємо природу” для 5-6 класів спеціальних закладів середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку	Василенко Н.А Трикоз С.В. Калюкова Ж.С.	5-6		2022 р
30	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров’я, безпека та добробут» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 13.06.2023 №724)	Торок К.С. Калюкова Т.С. Скакодуб Т.С.	7-10	МОН	2023
31	Навчальні програми для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку 8-9 класи Природознавство	Блеч Г.О. Трикоз С.В.	8-9		2016
32	Трудове навчання Модельна навчальна програма “Технології (квітникарство)” для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку.	Скакодуб Т.С. Торок К.С. Василенко Н.А.	5-6	Рекомендовано МОН України. Наказ від 26.04.2022р. №383	2022
33	Програма для 5-10 класів спеціальних шкіл для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Трудове навчання: Рослинництво.	Литвин І. М. Максименко А. К. Дячук О. В.	5-10	Схвалено для використання у роботі з дітьми з особливими потребами комісією із	Лист ДНУ “ІМЗО” від 20.10

				спеціальної педагогіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України	.2017 №21. 1/12-Г -713
34	Математика Модельна навчальна програма «Математика» для 5-6 спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.04.2022 №383)	Прохоренко Л. І., Тороп К. С., Біневич І. В.	5-6		2022
35	Фізична культура Типова освітня програма для 1-2 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 19.09.2022 р. №836)	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О. В.	1-2		2022
36	Фізична культура Типова освітня програма для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 19.09.2022 р. №836)	Розроблено під керівництвом Чеботарьової О. В.	3		2022
37	Навчальна програма для 5-9(10)класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (6-7 клас). Фізика і хімія у побуті.	Татьянчикова І.В., Співак Л.А.			2015

38	Навчальна програма для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (8-10 класи). Фізика і хімія у побуті.	Татьянчикова І.В., Співак Л.А.			2016
39	Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушенням інтелектуального розвитку. Математика	Укладачі: Королько Н. І., Троїцька В. В.	8-10		2016
40	Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (6-7 клас). Математика	Укладач: Королько Н. І.	6-7		2015
41	Модельна навчальна програма «Технології (столярна справа) для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку.	Тороп К.С. Біневич І.В. Проценко О.С.	5	МОН	2022
42	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Історія України» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 13.06.2023 №724)	Торок К.С. Василенко П.В. Ляшенко В.В.	7-9	МОН	2023
43	Навчальні програми для 4-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Трудове навчання (Штукатурно - малярна справа)	Кормілець Г.К.	10	МОН	2016
44	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Інформатика» для 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 13.06.2023	Трокай Т.М. Торок К.С.	7-11	МОН	2023

	№724)				
45	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Географія» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 13.06.2023 №724)	Бондаренко О.Ю. Торок К.С..	7-10	МОН	2023
46	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Фізика і хімія в побуті» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 13.06.2023 №724)	Глухова С.В. Торок К.С.	7-10	МОН	2023
47	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Українська мова» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 15,09,2023 №1126)	Гончарова Н.М. Доманюк О.В.	7-10	МОН	2023
48	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Українська література» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (наказ МОН від 15.09...2023 №1126)	Гончарова Н.М. Доманюк О.В.	7-10	МОН	2023
49	Навчальні програми для 5-9(10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. математика	Королько Н.І Троїцька В.В.	8-10	МОН	2016

№ з/п	Назва	Автор	Клас	Видавництво	Рік видання
<u>1</u>	<u>Розвиток мовлення</u> Програма з корекційно-розвиткової роботи “Розвиток мовлення” для 8 класу для дітей з порушенням інтелектуального розвитку	Дубенок О.В.	8		2017
2	Програма з корекційно-розвиткової роботи “Розвиток мовлення” для 9 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Литвин І.М. Сахно Т.М. Чиж В.М.	9		2018 р
3	Програма з корекційно-розвиткової роботи “Розвиток мовлення” для 10 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Литвин І.М. Демиденко Т.В Шамрай С.С.	10		2019 р
4	Програма з корекційно-розвиткової роботи “Розвиток мовлення”	Литвин І. М. Сахно Т. М. Горьова І.М. Чапенко О. А.	1-7	Схвалено для використання у роботі з дітьми з особливими потребами комісією із спеціальної педагогіки Науково-методичної ради з питань освіти	Лист ДНУ “ІМЗ О” від 21.12.2017 №21. 1/12-Т-850

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами

5	<u>Ритміка</u> ПРОГРАМА З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ «У СВІТІ РИТМІВ» ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	Левченко Л.Й Гладченко І.В	1-4		2018
6	ПРОГРАМИ З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ «РИТМІКА» ДЛЯ 5-10 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	Редько Л.О Безкоровайна Л.А.	5-1 0		2016
7	СПО. Навчальні програми для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей. Соціально- побутове орієнтування. Підготовчий, 1-4 кл	Укладач: Ярмола Н.А	1-4		2014
8	СПО. Міністерство освіти і науки України. Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. Програми з корекційно-розвиткові роботи для розвиткові роботи для	Остапенко Л.І Тарновська Л.І	5-1 0	МОН	2016 рік

	дітей 5-9(10)класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю.Соціально побутове орієнтування 5-10 класи				
9	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для учнів 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	Бобренко І.В.	5-1 0	МОН	2018
10	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для учнів 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями	Бобренко І.В.	5-1 0	МОН	2018

(Наказ МОН від 19.09.2022 № 836)

Навчальний план
КЗ « Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради»
1-4-й класи

Освітні галузі	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень у класах				
		1кл.	2кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	7	28
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	4	4	4	15
Технологічна		2	2	2	2	8

Інформатична	Трудове навчання					
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього:		21	22	22	22	87
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	4	4	4	4	16
	Ритміка	1	1	1	1	4
	ЛФК	1	1	1	1	4
	СПО	2	2	2	2	8
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2	3	3	10
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно – розвиткової роботи)		23	24	25	25	97
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (з урахуванням поділу на групи та корекційно – розвиткової роботи)		31	32	33	33	129
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		20	21	22	22	85

(Наказ МОН № 1317 від 07.12.2021
таблиця 14 до Типової освітньої програми)

Навчальний план
КЗ « Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради»
5-7-й класи

Освітні галузі	Навчальні предмети	Рекомендована кількість годин на тиждень у класі			
		5кл.	6 кл.	7 кл.	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3	9
	Українська література	2	2	2	6

Математична	Математика	5	4 + 1	4	13+1
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	-	4
	Географія	-	-	1	1
	Фізика і хімія в побуті	-	-	1+1	1+1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	0,5+0,5	2,5+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	-	2
	Історія України	-	-	2	2
Інформатична	Інформатика	2	2	2	6
Технологічна	Технології	6/6	10/10	11/11	27/27
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		27	30	31,5	88,5 +2,5
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове Орієнтування	2	2	2	6
	Розвиток мовлення	1	1	1	3
	ЛФК	1	1	1	3
	Ритміка	1+1	1	1	3+1
Разом		5	5	5	15+1
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	1,5	3,5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно – розвиткових занять)		28	31	33	92
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (з урахуванням		39	46	48	133

поділу на групи та корекційно – розвиткових занять)				
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	25	28	30	

(Наказ МОН № 627 від 12.06.2018)

Навчальний план
КЗ « Вільшанська спеціальна школа Черкаської обласної ради»
8-10-й класи

Освітні галузі	Навчальні предмети				
		8кл.	9кл.	10 кл.	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3	2	2	7
	Українська література	2	2	2	6
Суспільство-знавство	Історія України	2	2	-	4
	Основи правознавства			1	1
Математика	Математика	4+1	4+1	4	12+2
Природо-знавство	Природознавство	2	2	-	4
	Географія	2	2	-	4
	Фізика і хімія в побуті	2	2	1+1	5+1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-	1
	Образотв. Мистецтво	1	-	-	1
Технології	Трудове навчання	8/8	11/11	18/18	37/37
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	-	2
	Фізична культура	2	2	2	6
Разом		31	31	31	93+3
Корекційно - розвиткові заняття	Соціально-побутове Орієнтування	2	2	2	6
	Розвиток мовлення	1	1	1	3
	ЛФК	1	1	1	3
	Ритміка	1	1	1	3
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	1	3
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно – розвиткових занять)		32	32	32	96

Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (з урахуванням поділу на групи та корекційно – розвиткових занять)	45	48	55	148
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	32	32	32	

